

Tilsynsrapport

Skrevet av:

Syver Giswold

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse.....	2
Automatisk testing.....	5
Verktøy brukt:.....	5
Feil bruk av h6 html tag.....	5
Kort forklart:.....	5
Forslag:.....	6
SoMe lenker i header mangler tekstalternativ.....	7
Kort forklart:.....	7
Forslag:.....	8
Bilder av tekst.....	8
Kort forklart:.....	8
Forslag:.....	10
Kontaktforum mangler label html element.....	11
Kort forklart:.....	11
Forslag:.....	12
Manuell testing.....	14
Verktøy brukt:.....	14
Cookies bryter GDPR og e-personverndirektivet lover.....	14
Kort forklart:.....	14
Forslag:.....	15
Ingen elementer har synlig fokus.....	16
Kort forklart:.....	16
Forslag:.....	17
Det er ikke mulig å hoppe til innhold.....	18
Kort forklart:.....	18

Forslag:	18
Feil språk angitt i koden.....	19
Kort forklart:	19
Forslag:	20
Tekststørrelse følger ikke brukerens preferanser.....	20
Kort forklart:	20
Forslag:	21
Hover menyen i hederen er ikke tilgjengelig med tastatur.....	21
Kort forklart:	21
Forslag:	22
Får dårlig kontrast på lenker i footer ved hover.....	23
Kort forklart:	23
Forslag:	24
WCAG feil.....	25
Andre anbefalinger.....	26
Søkefelt mangler ledetekst.....	26
Kort forklart:	26
Forslag:	27
SoMe lenker burde ikke være i headeren.....	28
Kort forklart:	28
Forslag:	29
Headeringer på sider starter ikke på h1.....	29
Kort forklart:	29
Forslag:	30
Elementer med lik funksjon burde ha samme visuelle uttrykk.....	31
Kort forklart:	31
Forslag:	33
Bruk av javascript som endrer hvordan du scroller på nettsiden.....	34

Kort forklart:.....	34
Forslag:.....	35
Header dropdown er for treg.....	35
Kort forklart:.....	35
Forslag:.....	36
Tekst blir kuttet på mindre skjermstørrelse.....	36
Kort forklart:.....	36
Forslag:.....	37
Bruk av feil/uoptimaliserte bildeformater.....	38
Kort forklart:.....	38
Forslag:.....	40
Bruk av veldig mange plugins.....	40
Kort forklart:.....	40
Forslag:.....	41
Oppsummering.....	42
Problemer og hvorfor de er problematiske.....	42
Ressurser og vedlegg.....	45
Lenker til verktøy.....	45
Automatisk verktøy.....	45
Manuelle verktøy.....	45
Lenker til ressurser.....	45
Generelle ressurser.....	45
Spesifikke ressurser.....	46
Pixel til rem verktøy.....	46
Lenke til kodeeksempler.....	46
Kontakt informasjon.....	46

Automatisk testing

Verktøy brukt:

HeadingsMap - chrome utvidelse, Siteimprove Accessibility Checker - chrome utvidelse, wappalyzer - chrome utvidelse, Google Lighthouse.

Feil bruk av h6 html tag

Kort forklart:

Overskrifter er ikke kodet korrekt (*h6 brukes for elementer som ikke er overskrifter*) i lenker til artikler.

Løsning: Bruk time taggen for å korrekt representere datoer.

Ressurser:

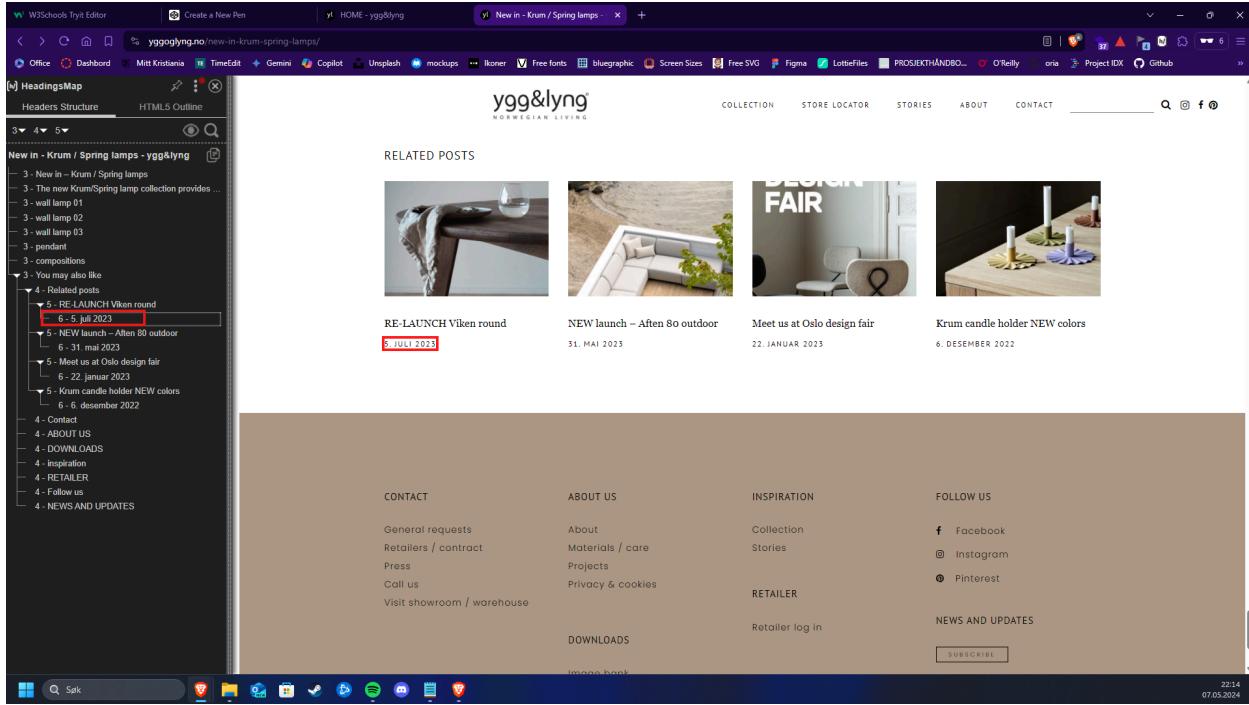
<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/131-informasjon-og-relasjoner-niva/90>

<https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/HTML/Element/time>

Problemet oppstår på undersidene til artikkelen på <https://yggoglyng.no/stories/>

Eksempel på side med problemet: <https://yggoglyng.no/new-in-krum-spring-lamps/>

På alle lenkene til artikler blir h6 tagen brukt feil. **WCAG 1.3.1 Informasjon og relasjoner (Nivå A)** sier at ting skal være kodet som det ser ut som. For eksempel skal en overskrift være kodet som en overskrift. I deres tilfelle har dere brukt h6 tagger på elementer som ikke er en overskrift. Dette kan føre til forvirring for folk som bruker skjermlesere og nавигerer etter overskrifter.

Dette bilet er tatt på bunnen av siden <https://yggoglyng.no/new-in-krum-spring-lamps/>

Forslag:

Her er det mulig å lese om time html taggen.

<https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/HTML/Element/time>

Time html taggen blir brukt for å representere spesifikke perioder i tid. I tillegg lar den deg skrive inn datoer på en måte som er lesbar for maskiner. Datoen blir skrevet inn i et eget attributt på denne måten “år-måned-dato”.

```
<time datetime="2023-07-05">5. JULI 2023</time>
```

SoMe lenker i header mangler tekstalternativ

Kort forklart:

SoMe lenker i headeren har ikke tekstalternativ, som gjør dem utilgjengelige for skjermlesere.

Løsning: Legg til en aria-label for å gi tekstbeskrivelse av lenkene eller fjern lenker fra headeren siden de også er i footeren.

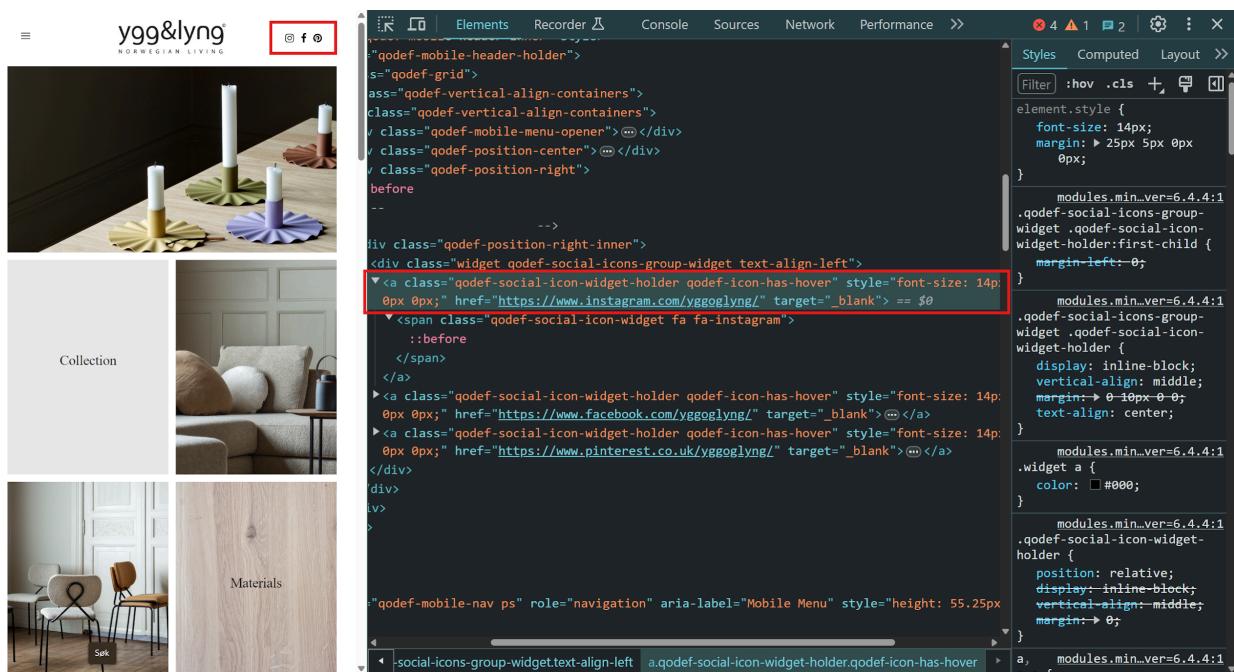
Ressurser:

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/244-formal-med-lenke-i-kontekst-niva/106>

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/412-navn-rolle-verdi-niva/121>

Problemet oppstår i headeren på nettsiden.

At det ikke er tekstalternativt for koblingene til sosial medier fører til at det blir brudd på både **WCAG 2.4.4 Formål med lenke (i kontekst) (Nivå A)** og **WCAG 4.1.2 Navn, rolle, verdi (Nivå A)**. **2.4.4** sier at alle lenkers mål og funksjoner fremgår tydelig av lenketeksten. **4.1.2** sier at alle komponenter har navn og rolle bestemt i koden. Det vil si at elementer som skjemaelement, lenker og knapper skal ha tilgjengelig navn eller rolle som bestemmes programmatisk.

Dette kan skape problemer for folk som bruker skjermlesere. Jeg har testet på både Windows skjermleser og Android Talkback. Begge disse skjermleserene sier bare "kobling". Dette fører da til at en person med skjermleser ikke har noen mulighet til å vite hva denne koblingen gjør.

Forslag:

For å løse dette problemet kan vi bruke et aria-label for å legge til ekstra tekst som blir lest av skjermlesere, men som ikke blir synlig på nettsiden.

Jeg ville anbefalt å skrive noe som "Go to our Instagram". Sånn at formålet med lenken blir forklart kort og enkelt.

```
<a aria-label="Go to our Instagram">  
  <span></span>  
</a>
```

Alternativt er det også mulig å fjerne koblingene til sosial medier fra headeren siden de gjør akkurat det som koblingene i footeren. De koblingene i footeren har også tekst som gjør at de fungerer uten å bruke en aria-label, men jeg kan fremdeles anbefale å inkludere en aria-label på disse koblingene også sånn at skjermlesere ikke kun leser facebook.

Bilder av tekst

Kort forklart:

Bilder av tekst brukes på flere sider, noe som gjør innholdet utilgjengelige for skjermlesere.

Løsning: Bruk tekst istedenfor bilder av tekst for å sikre at skjermlesere kan lese innholdet.

Ressurser:

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/145-bilder-av-tekst-niva-aa/97>

<https://codepen.io/Syver-Giswold/pen/rNgNYLK>

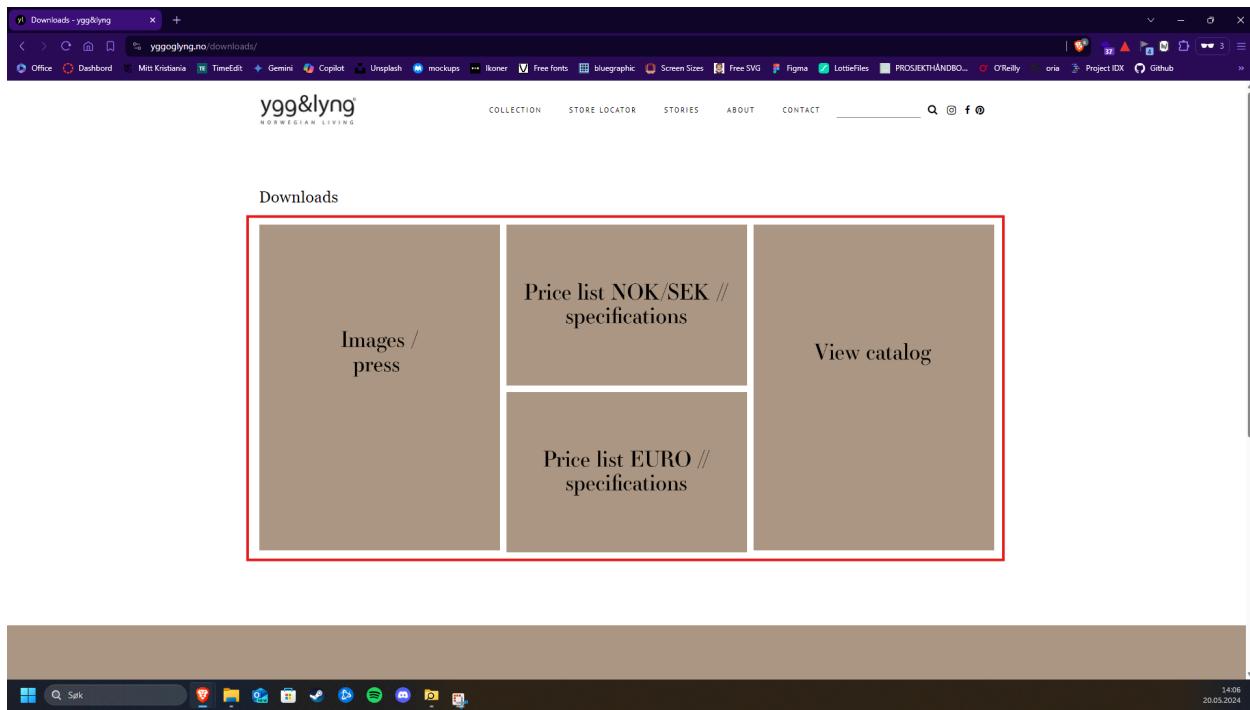
Problemet oppstår på siden:

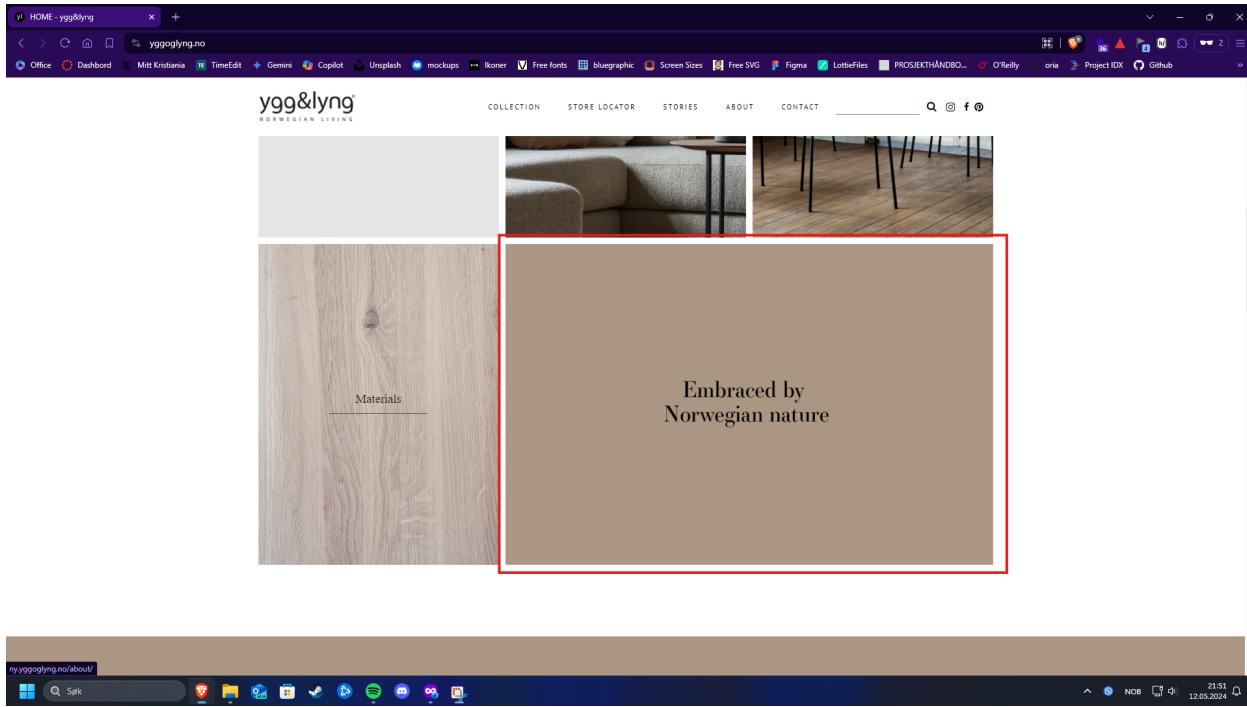
<https://ygoglyng.no/downloads/>

<https://yggoglyng.no/>

WCAG 1.4.5 Bilder av tekst (Nivå AA) sier at du skal bruke tekst i stedet for bilder av tekst.

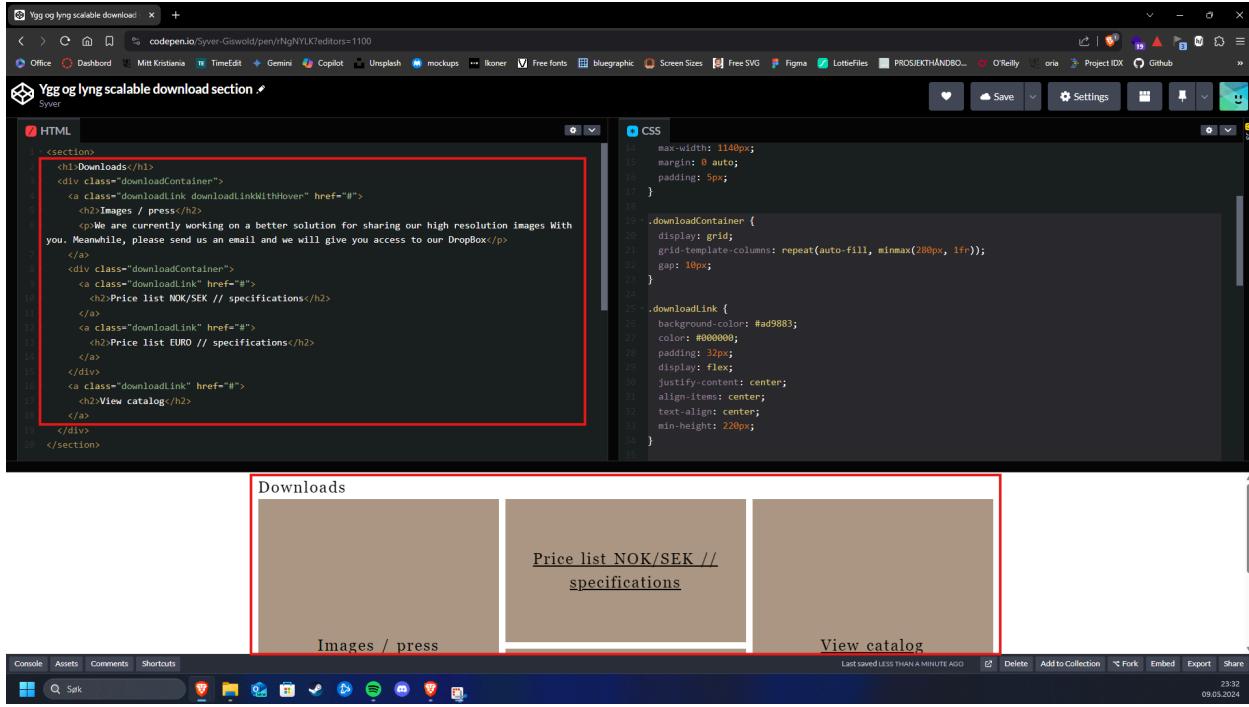
Når man bruker bilder av tekst blir det umulig for folk som er avhengige av skjermlesere å kunne lese innholdet av disse bildene. Samtidig er det heller ingen alternativ tekst på disse bildene som fører til at alt en skjermleser sier er koblin

Forslag:

Seksjonene med nedlastbar innhold må bli kodet på nytt fra bunnen av hvor alt innhold blir lagt inn som tekst. Her er et enkelt eksempel på hvordan dette kan bli løst
<https://codepen.io/Syver-Giswold/pen/rNgNYLK>.

Kontaktforum mangler label html element

Kort forklart:

Kontaktforum mangler label-elementer, som gjør det vanskelig for skjermlesere å navigere og forstå skjemaet.

Løsning: Inkluder label-elementer med korrekt "for" og "id" attributter for hvert felt i skjemaet.

Ressurser:

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/412-navn-rolle-verdi-niva/121#heading-7914>

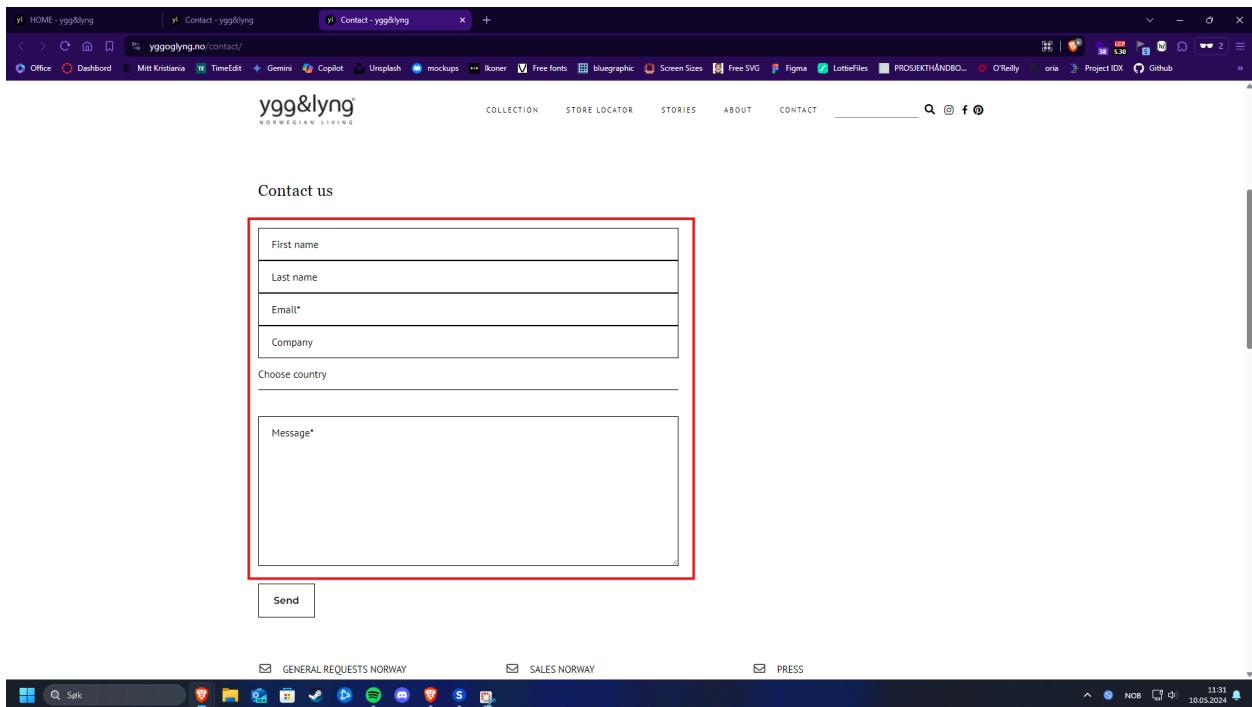
<https://www.uutilsynet.no/veiledning/skjema/38>

Problemet oppstår på siden:

<https://yggoglyng.no/contact/>

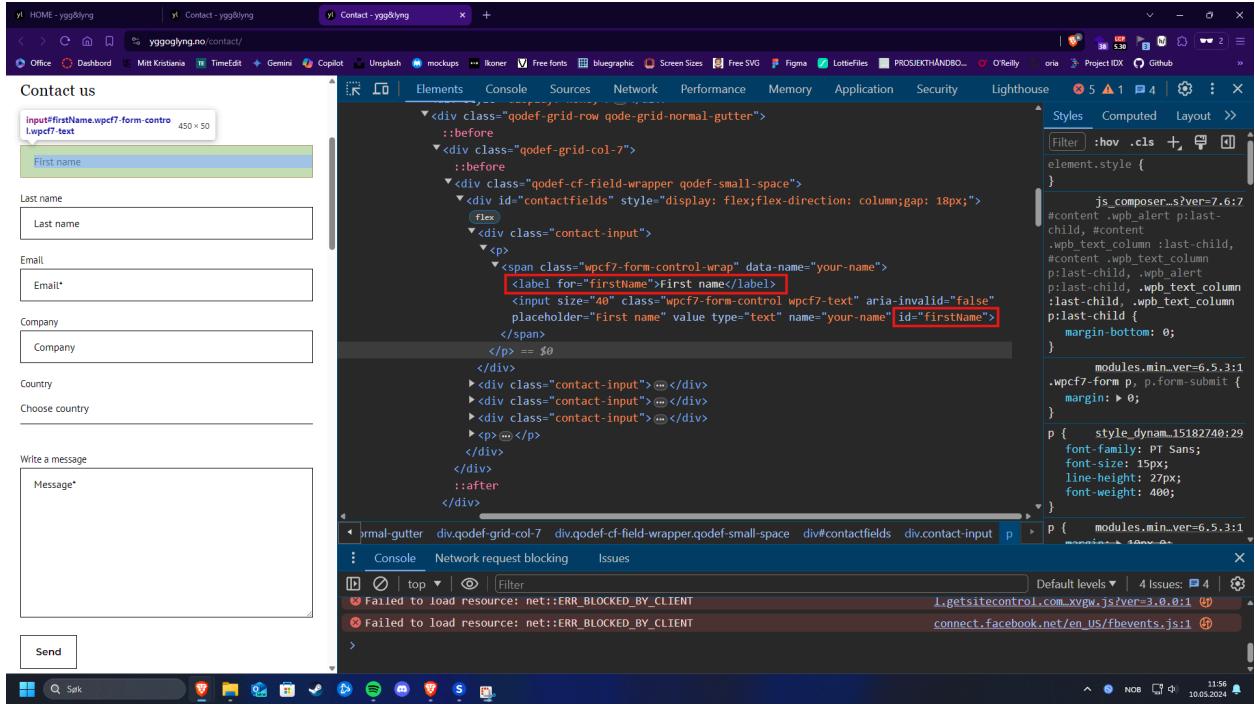
WCAG 4.1.2 Navn, rolle, verdi (Nivå A) sier at alle komponenter har navn og rolle bestemt i koden. Dette kravet gjelder for brukergrensesnittkomponenter som skjemaelement, lenker, knapper og iFrames.

På kontaktskjemaet er det ikke noen label-elementer som har blitt tatt i bruk. Dette kan føre til vansker for folk som bruker skermlesere.

Forslag:

Måten dette kan bli løst på er med å inkludere et label html element til vært at feltene som skal bli utfylt i skjemaet.

For at label-elementet skal være kodet riktig må vi inkludere et "for" attributt i label-elementet og et "id" attributt på elementet som skal ha label-en. Det kan også være lurt å legge til litt ekstra avstand mellom elementene i skjemaet sånn at det blir tydelig hvilken label som hører til hvilket element.

Manuell testing

Verktøy brukt:

Firefox inspiser elementer, Windows skjermleser, Android Talkback.

Cookies bryter GDPR og e-personverndirektivet lover

Kort forklart:

Cookies brukes uten brukerens samtykke, mangler informativ tekst om innsamling av data, og gir ikke brukere mulighet til å trekke tilbake samtykket.

Løsning: Sjekk oppsettet av Cookie Notice pluginen for å sikre samsvar med GDPR-lovgivning.

Ressurser:

<https://gdpr.eu/cookies/>

På nettsiden er det en rekke problemer når det gjelder cookies. Det finnes retningslinjer definert GDPR og ePrivacy Directive som sier hvordan cookies skal fungere for å være i henhold til regelverket.

- Du skal motta brukernes samtykke før du bruker noen informasjonskapsler, bortsett fra strengt nødvendige informasjonskapsler.
- Du skal gi nøyaktig og spesifikk informasjon om dataene hver informasjonskapsel sporer og dens formål i klart språk før samtykke er mottatt.
- Du skal dokumenter og lagre samtykke mottatt fra brukere.
- Du skal tillat brukere å få tilgang til tjenesten din selv om de nekter å tillate bruk av visse informasjonskapsler.
- Du skal gjøre det like enkelt for brukere å trekke tilbake samtykket sitt som det var for dem å gi samtykket i utgangspunktet.

Ut fra det jeg har sett på nettsiden er ikke et eneste av disse kravene oppfylt.

Når jeg først gikk inn på nettsiden kunne jeg se at informasjon blir sendt til google analytics og facebook pixel før jeg hadde gjort noe og hvis jeg trykker på krysset i cookie banneren lagrer den en ekstra verdi i nettleseren som sier at jeg ikke har samtykket til cookies, men det eneste denne verdien gjør er at cookie banneret ikke blir synlig lengre.

The screenshot shows a browser window with developer tools open, specifically the 'Storage' tab under 'Developer Tools'. The 'Cookies' section is selected, showing a list of cookies for the domain https://yggglyng.no. The table lists the following cookies:

Name	Value	Domain	Path	Expires / Max-Age	Size	HttpOnly	Secure	SameSite
_fbp	fb.1.17146557...	yggglyng.no	/	Wed, 31 Jul 2024 13...	33	false	false	None
_ga_J7BK...	GS1.2.17146557...	yggglyng.no	/	Sat, 02 May 2026 13...	51	false	false	None
_gat	1	yggglyng.no	/	Thu, 02 May 2024 1...	5	false	false	None
_ga	GA1.2.2014958...	yggglyng.no	/	Sat, 02 May 2026 13...	30	false	false	None
_gid	GA1.2.1095527...	yggglyng.no	/	Fri, 03 May 2024 13...	31	false	false	None
PHPSESSID	dc3c18f1d4104...	yggglyng.no	/	Wed, 31 Jul 2024 13...	41	true	false	Lax

Below the browser window, a cookie consent banner is visible, stating: "We use cookies to ensure that we give you the best experience on our website. If you continue to use this site we will assume that you are happy with it." with an "Ok" button.

I dette bildet kan du se at jeg ikke har gitt samtykke til bruk av cookies enda, men fremdeles så er facebook pixel og google analytics tatt i bruk.

Så langt jeg ser er det også ikke mulig å endre på om man samtykker eller ikke i senere tid.

Det burde også være mulig å lese mer om informasjonen som blir samlet inn om brukeren i cookie popup vinduet.

Forslag:

Siden dere allerede bruker wordpress pluginen Cookie Notice burde dere doble sjekke at pluginen har blitt satt opp riktig. Sørge for at det samsvarer med GDPR kravene for cookies.

Ingen elementer har synlig fokus

Kort forklart:

Nettsiden mangler visuell indikasjon på fokus når man bruker tastaturnavigasjon.

Løsning: Legg til outline i CSS for å markere elementer som blir fokusert.

Ressurser:

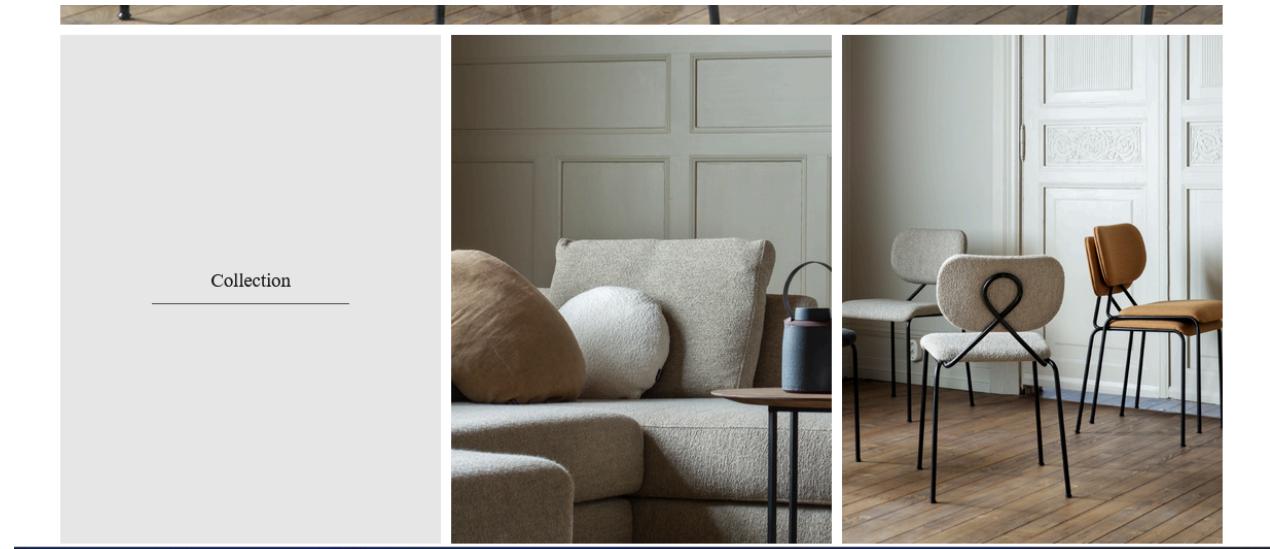
<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/247-synlig-fokus-niva-aa/109>

Problemet oppstår på hele nettsiden.

Ifølge **WCAG 2.4.7 Synlig fokus (Nivå AA)** skal alt innhold ha synlig fokus når du navigerer deg med tastatur. Dette er et problem som gjentar seg over hele nettsiden.

Når dette kravet ikke blir fulgt er det nesten umulig for folk som bruker tastatur navigasjon til å navigere nettsider.

I bildet kan du se et eksempel hvor jeg fokuserer på bildet i midten, men det er ingen form for indikasjon som viser at jeg fokuserer på noen av elementene.

Forslag:

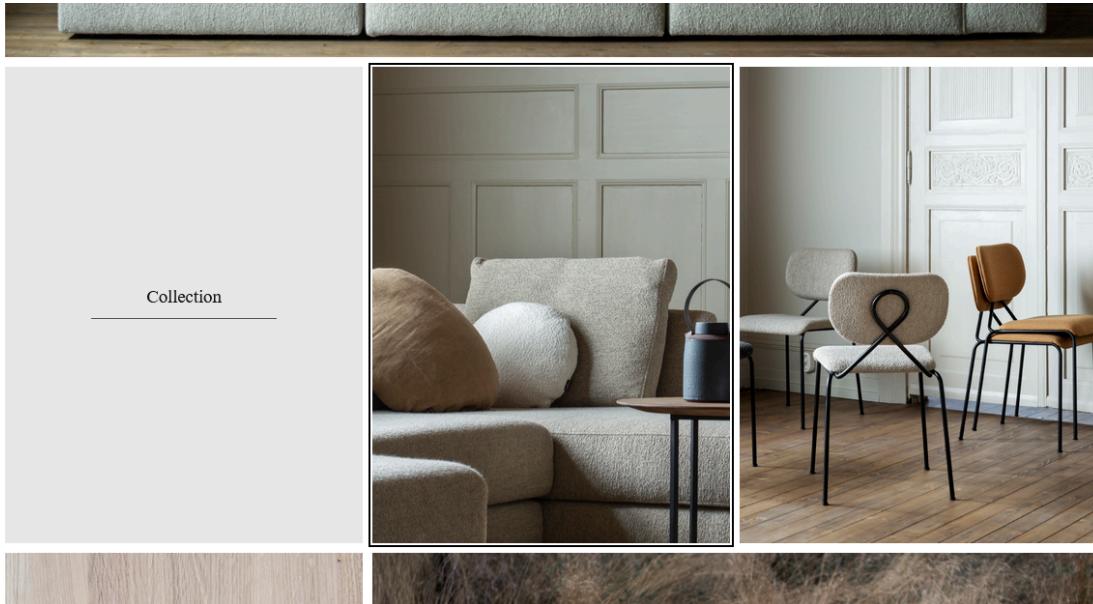
En mulig måte å løse dette problemet på kan være med å inkludere en liten bit css som legger til en strek rundt elementet som blir fokusert.

```
* {  
    overflow: visible !important;  
}  
  
.clickable:focus {  
    outline: 2px solid #000;  
    outline-offset: 2px;  
}
```

Denne biten av css vil lage en strek rundt elementer som blir fokusert. Eneste potensiell problem er at jeg overstyrer overflyt på alle elementer sånn at streken rundt skal bli synlig når du fokuserer på et element, men når jeg testet så la jeg ingen problemer.

Selvfølgelig så burde overflow: hidden; bli fjernet fra alle elementene som ikke trenger å ha den css verdien definert i stedet for å skrive en linje med css som tvinger alle elementer til å sette overflow til visible.

Dette er sånn elementene hadde sett ut når du fokuserer på dem når denne css-en er inkludert.

Det er ikke mulig å hoppe til innhold

Kort forklart:

Nettsiden har ikke knapp for å hoppe over headeren og direkte til hovedinnholdet.

Løsning: Legg til en "Skip to content" lenke på toppen av hver side, med riktig CSS for synlig fokus.

Ressurser:

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/241-hoppe-over-blokker-niva/103>

Problemet oppstår på hele nettsiden.

Ifølge **WCAG 2.4.1 Hoppe over blokker (Nivå A)** skal du gi brukeren mulighet til å hoppe direkte til innholdet. Det betyr at brukere som navigerer seg sekvensielt (uten bruk av mus) burde ha en knapp plassert først på siden som lar dem hoppe over elementer som headeren av nettsiden, siden mesteparten av tiden inneholder en navigasjonsbar søkerfelt eller andre elementer som er felles for hele domenet.

På deres nettsider finnes det ingen slik knapp som hopper over headeren.

Forslag:

Dette problemet kan bli løst med å legge en ekstra lenke på starten av alle nettsiden. Da må også første element på siden som er en del av hovedinnholdet også ha en id som er satt til "content".

```
<a class="skipToContent" href="#content">Skip to content</a>
```

Hvis vi også inkluderer litt css sørger vi samtidig for at knappen er synlig når den blir fokusert på.

```
.skipToContent {  
    position: absolute;  
    top: 0;  
    left: 0;  
}  
  
.skipToContent:focus {  
    z-index: 1001;  
    text-align: center;  
    background-color: #fff;  
    color: #000;  
    border: 2px solid #000;  
}
```

Dette gjør at vi får en liten knapp øverst i venstre hjørne av skjermen.

Skip to content

Feil språk angitt i koden

Kort forklart:

Språket på nettsiden er angitt som norsk i koden, selv om alt innhold er på engelsk.

Løsning: Endre lang attributt til "en" på alle sider.

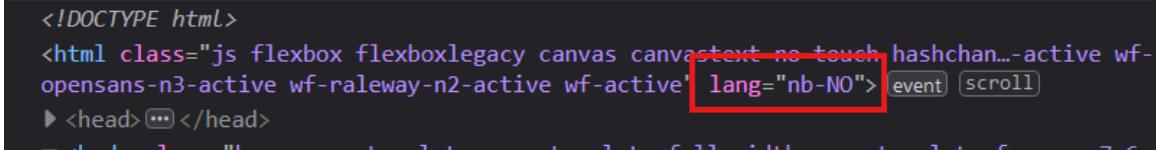
Ressurser:

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/311-sprak-pa-siden-niva/110>

Problemet oppstår på hele nettsiden.

WCAG 3.1.1 Språk på siden (Nivå A) sier at språket til innholdet på alle nettsider er angitt i koden.

På alle sidene til ygg & lyng er det angitt i koden at norsk er språket på nettsiden selv om det alt innhold er skrevet på engelsk.


```
<!DOCTYPE html>
<html class="js flexbox flexboxlegacy canvas canvastext no-touch hashchange...-active wf-opensans-n3-active wf-raleway-n2-active wf-active" lang="nb-NO">[event] [scroll]
  > <head>[...]
```

Dette er spesielt problematisk for noen skjermlesere som “voiceover” på apple enheter eller “Talkback” på Android siden de bytter språk automatisk etter hvilket språk som er definert i html-en. Dette vil da føre til at skjermleseren blir veldig vanskelig å forstå eller fullstendig uforståelig i noen tilfeller.

Forslag:

Gå gjennom alle sidene på <https://yggoglyng.no/> og sørge for at lang attributtet blir endret til **lang="en"**

Tekststørrelse følger ikke brukerens preferanser

Kort forklart:

Teksten på nettsiden kan ikke skaleres opp til 200% uten tap av innhold eller funksjonalitet.

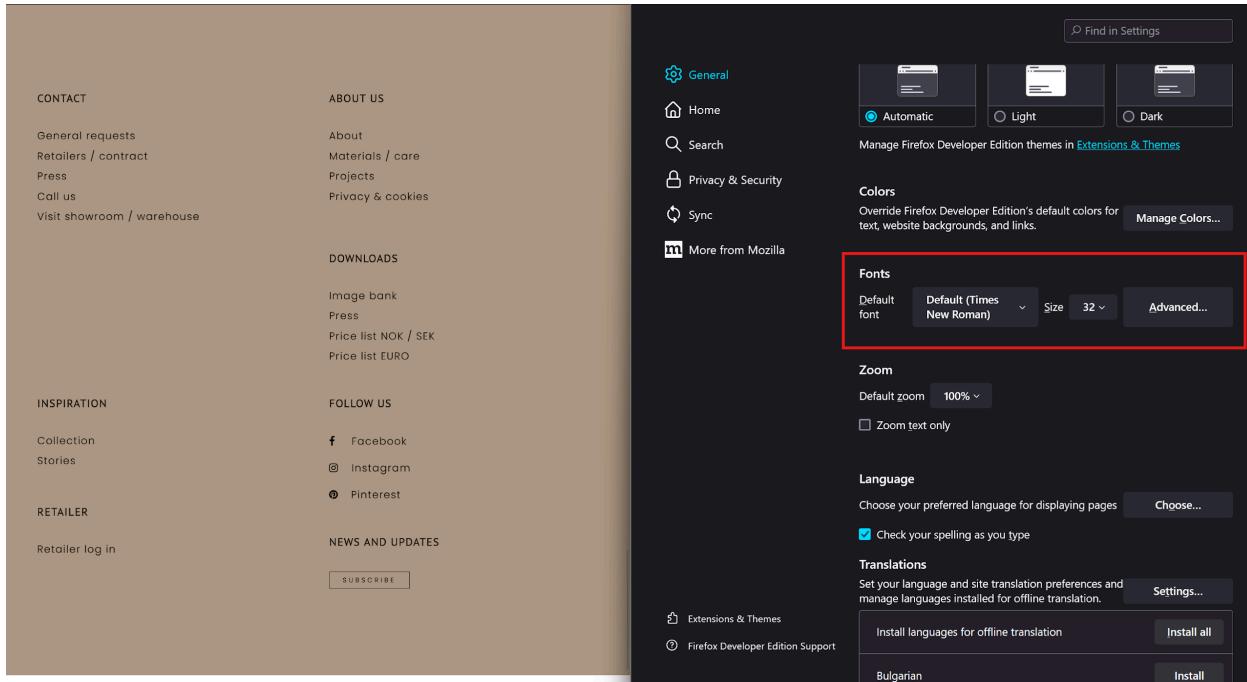
Løsning: Bruk "rem" enheter for tekststørrelse i CSS, slik at den skalere seg med brukerens tekststørrelse preferanser.

Ressurser:

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/144-endring-av-tekststorrelse-niva-aa/96>

Problemet oppstår på hele nettsiden.

WCAG 1.4.4 Endring av tekststørrelse (Nivå AA) sier at tekst skal kunne bli endret til 200% størrelse uten tap av innhold eller funksjon. På deres nettsider ender ikke tekststørrelse seg dersom brukeren har satt tekststørrelsen til en annen verdi.

Forslag:

Dette kan bli løst med å definere css verdien “font-size” i rem istedenfor px. Rem tar utgangspunkt i standard tekst størrelsen i nettleseren. Denne verdien er satt til 16px i de fleste populære nettlesere.

For å finne ut hva alle font størrelsen skal være i rem kan man bruke verktøy som <https://borderleft.com/toolbox/rem/> får å gjøre utregningen.

Hover menyen i hederen er ikke tilgjengelig med tastatur

Kort forklart:

Hover menyen i headeren kan ikke navigeres med tastatur.

Løsning: Legg til CSS for å gjøre menyen synlig når man fokuserer på et element inne i menyen.

Ressurser:

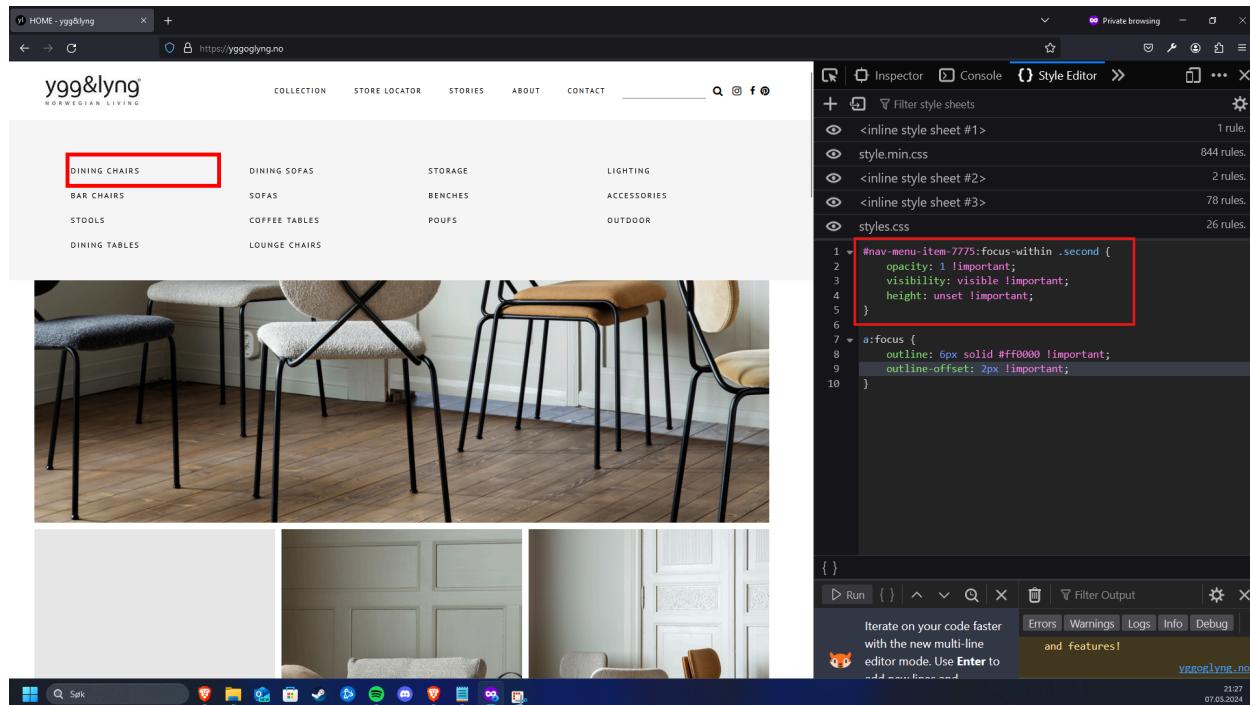
<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/211-tastatur-niva/98>

Problemet oppstår i headeren på nettsiden.

WCAG 2.1.1 Tastatur (Nivå A) sier at all funksjonalitet skal kunne brukes kun ved hjelp av tastatur. Det er ikke en mulighet til å se alle koblingene i menyen som dukker opp når du holder musepekeren over "Collection" koblingen gjennom bruk av bare tastaturnavigasjon. Dette blandet med problemet at det ikke finnes en knapp for å hoppe over til innholdet på siden gjør at det blir frustrerende for folk som bruker tastaturnavigasjon. Det er ingen måte for dem å vite hvor mange alternativer de må navigere seg gjennom før de kan komme til innholdet på siden.

Forslag:

Det er mulig å løse dette problemet ved å inkludere en liten bit med css gjør "Collection" menyen synlig når du fokuserer på et element inne i menyen. I bildet er det også inkludert css for å gjøre det skulle være mulig å se hvor jeg fokuserer.


```
#nav-menu-item-7775:focus-within .second {  
    opacity: 1 !important;  
    visibility: visible !important;  
    height: unset !important;  
}
```

Siden JavaScript blir brukt til å overstyre utseendet på den menyen må jeg sette important på alle css-verdiene for å sikre at de ikke skal bli overstyrt.

Det er også mulig å bruke en klasse en annen klasse enn #nav-menu-item-7775 dersom det blir mer forståelig. Da må man bare dobbeltsjekke at den klassen ikke blir brukt et annet sted som kan skape konflikter.

Får dårlig kontrast på lenker i footer ved hover

Kort forklart:

Lenker i footeren har for lav kontrast når man hoverer over dem.

Løsning: Bruk samme hover-animasjon som lekene i hover menyen, for å sikre god kontrast og visualisering.

Ressurser:

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/141-bruk-av-farge-niva/93>

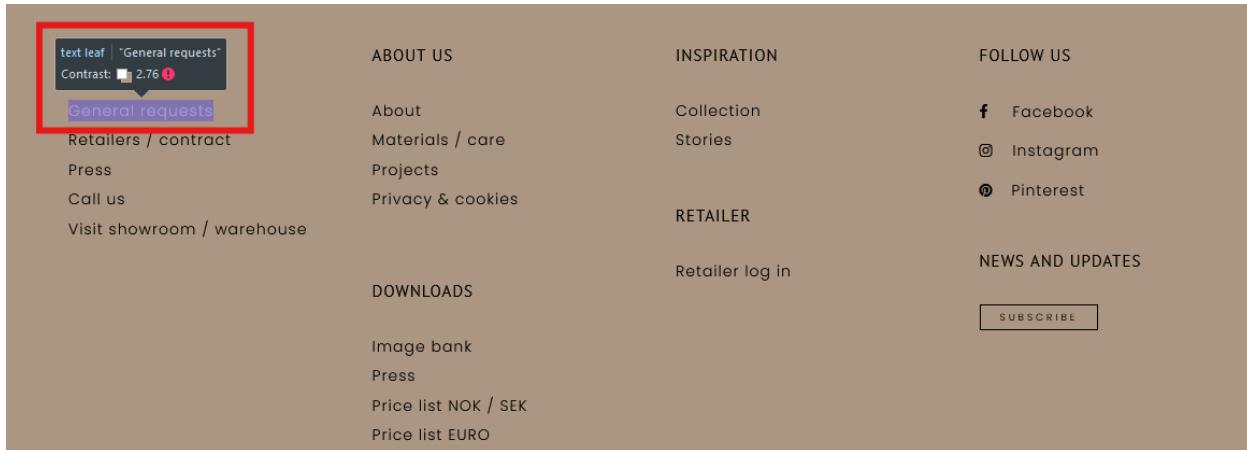
<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/143-kontrast-minimum-niva-aa/95>

Problemet oppstår i footer nettsiden.

WCAG 1.4.1 Bruk av farge (Nivå A) sier at du ikke skal bruke presentasjon som bygger utelukkende på farge.

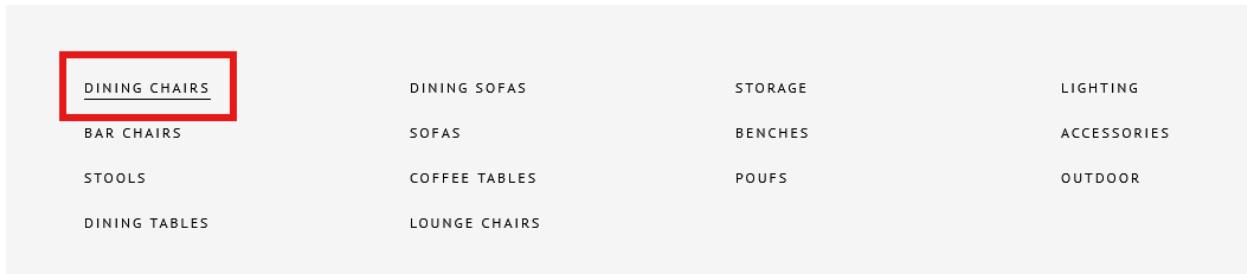
WCAG 1.4.3 Kontrast (minimum) (Nivå AA) sier at kontrastforholdet mellom teksten og bakgrunnen er minst 4,5:1. Dette kan skape problemer for brukere som sliter med fargesyn eller har nedsatt syn.

Det tekstlige innholdet i footeren deres har bare en kontrast på 2,76:1 når du holder musepekeren over teksten.

Forslag:

Alle tekstlenker på hele siden deres burde bruke den samme hover animasjonene som lenkene under "Collection" menyen, dette vil sørge for at det ikke blir noen kontrast feil og det vil føre til bedre visualisering på elementer.

WCAG feil

- **1.3.1 Informasjon og relasjoner (Nivå A)**
- **1.4.1 Bruk av farge (Nivå A)**
- **1.4.3 Kontrast (minimum) (Nivå AA)**
- **1.4.4 Endring av tekststørrelse (Nivå AA)**
- **1.4.5 Bilder av tekst (Nivå AA)**
- **2.1.1 Tastatur (Nivå A)**
- **2.4.1 Hoppe over blokker (Nivå A)**
- **2.4.4 Formål med lenke (i kontekst) (Nivå A)**
- **2.4.7 Synlig fokus (Nivå AA)**
- **3.1.1 Språk på siden (Nivå A)**
- **4.1.2 Navn, rolle, verdi (Nivå A)**

Andre anbefalinger

Søkefelt mangler ledetekst

Kort forklart:

Søkefeltet mangler ledetekst som forklarer hva brukeren kan søke etter.

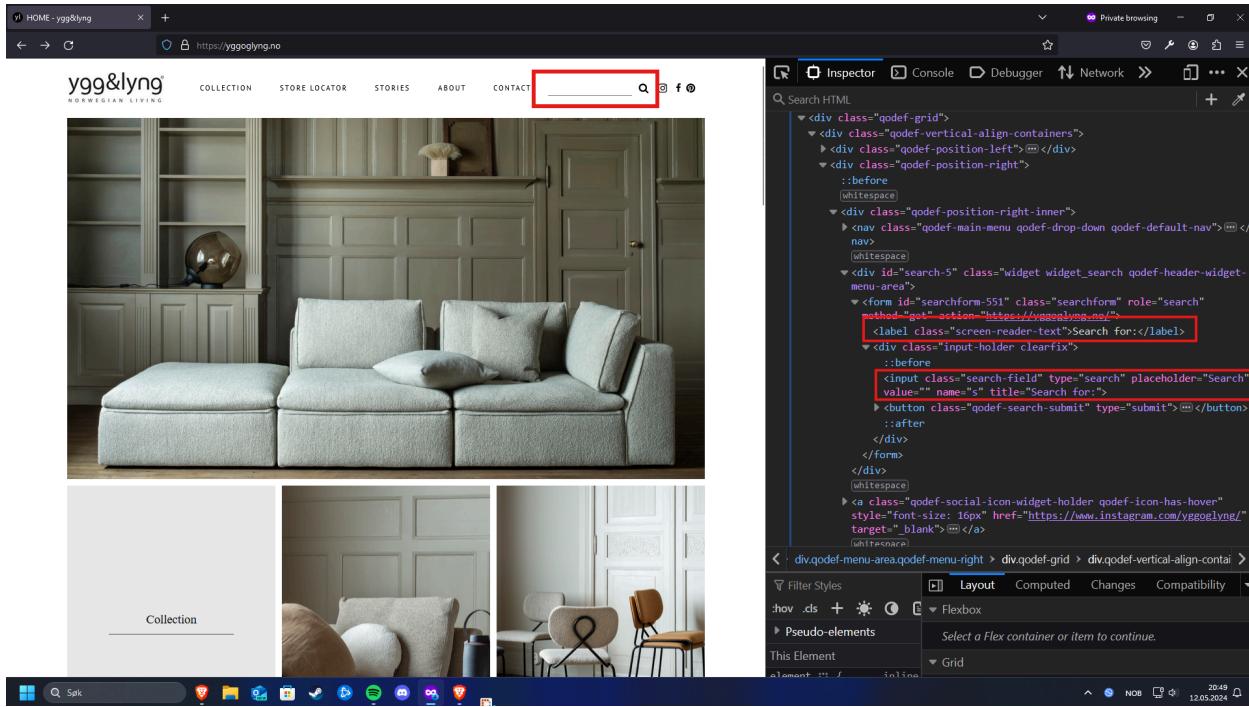
Løsning: Legg til en ledetekst i søkerfeltet, og sorg for at label og input elementer er riktig kodet for skjermlesere.

Problemet oppstår i header på nettsiden.

Det er flere grunner til at ledetekst for søkerfelt bør være synlig:

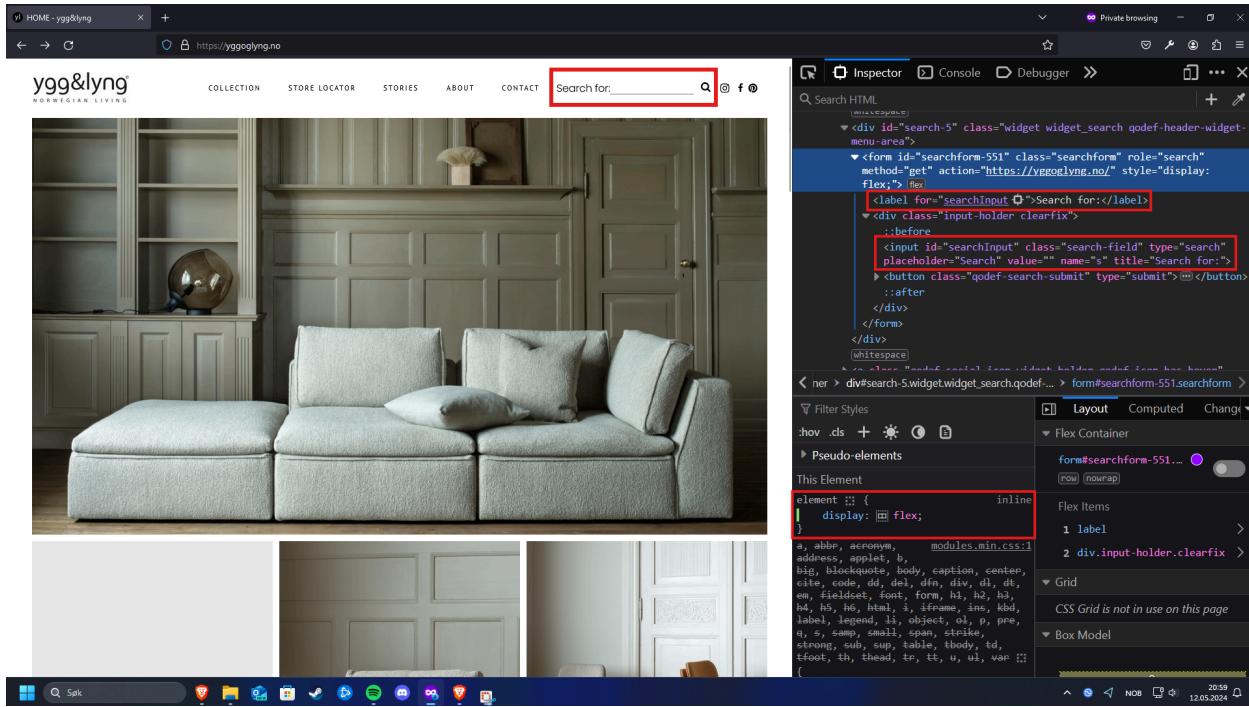
1. **Brukervennlighet:** Ledetekst gir brukerne en indikasjon på hva de kan forvente i søkerfeltet. Dette kan hjelpe brukerne med å formulere søket sitt mer effektivt.
2. **Tilgjengelighet:** For brukere med visuelle eller kognitive funksjonshemninger kan ledetekst være en viktig veiledning. Det kan også være nyttig for eldre brukere eller dem som ikke er teknisk kyndige.
3. **Effektivitet:** Ledetekst kan gi brukerne en bedre forståelse av hva de kan søke etter, noe som kan føre til raskere og mer nøyaktige resultater.

Søkefeltet har også en kode feil som kan føre til problemer for folk som bruker skjermlesere. label-elementet skal ha et attributtet "for" og input-elementet må ha en id som er identisk til for attributtet. Dette gjør at label-elementet hører til input-elementet og blir lest opp av skjermlesere når du markerer inputfeltet.

Forslag:

Vi kan løse disse problemene med litt endringen i koden. Legg til et **"for"** attributt på label-elementet og en id på input-elementet som begge er satt til **"searchInput"**. I tillegg burde klassen **"screen-reader-text"** bli fjernet fra label-elementet og lagt til **display: flex;** på forum elementet. Dette gjør at vi nå har en synlig ledetekst for søkefeltet som også er tilgjengelig for skjermlesere.

SoMe lenker burde ikke være i headeren

Kort forklart:

SoMe lenker i headeren er ikke i samsvar med Jakob's Law og Fitts's Law.

Løsning: Fjern SoMe lenker fra headeren.

Ressurser:

<https://lawsofux.com/jakobs-law/>

<https://lawsofux.com/fittss-law/>

Problemet oppstår i headeren på nettsiden.

Når man skal designe en brukervennlig nettside har man en rekke men regler som kan hjelpe deg å lage en god brukeropplevelse. En ressurs for disse reglene er <https://lawsofux.com/>.

En av disse reglene på law of ux kalt **Jakob's Law** sier at "brukere bruker mesteparten av tiden sin på andre nettsider". Det betyr at brukerne foretrekker at din nettside fungerer som andre nettsider de allerede kjenner.

En annen regel som heter **Fitts's Law** sier at Tiden det tar å oppnå et mål er en funksjon av avstanden til og størrelsen på målet. Dette betyr at klikkbarer elementer burde være store sånn at det blir enkelt for brukere å trykke på dem.

Forslag:

På grunn av **Jakob's Law** og **Fitts's Law** burde lenkene til sosiale medier bli fjernet fra headeren siden de fleste nettsider plasserer lenker som dette i footeren.

Samtidig er lenkene i headeren ekstremt små og kan være veldig vanskelige å trykke på. Spesielt på mindre enheter som telefoner.

Headinger på sider starter ikke på h1

Kort forklart:

Nettsiden mangler h1-overskrift på alle sider, noe som skaper forvirring for brukere av hjelpe teknologi.

Løsning: Inkluder h1-overskrift på alle sider, med relevant innhold.

Ressurser:

<https://alfa.siteimprove.com/rules/sia-r61>

<https://help.siteimprove.com/support/solutions/articles/80001058800-accessibility-rule-page-does-not-start-with-a-level-1-heading-explained>

Problemet oppstår på hele nettsiden.

En overskrift på nivå 1 (h1) forteller brukeren hva siden handler om før de bestemmer seg for å navigere gjennom innholdet.

Overskrifter brukes til å strukturere innholdet i en hierarki av betydning. Hvis en side starter med et annet overskriftsnivå, kan det forvirre brukeren.

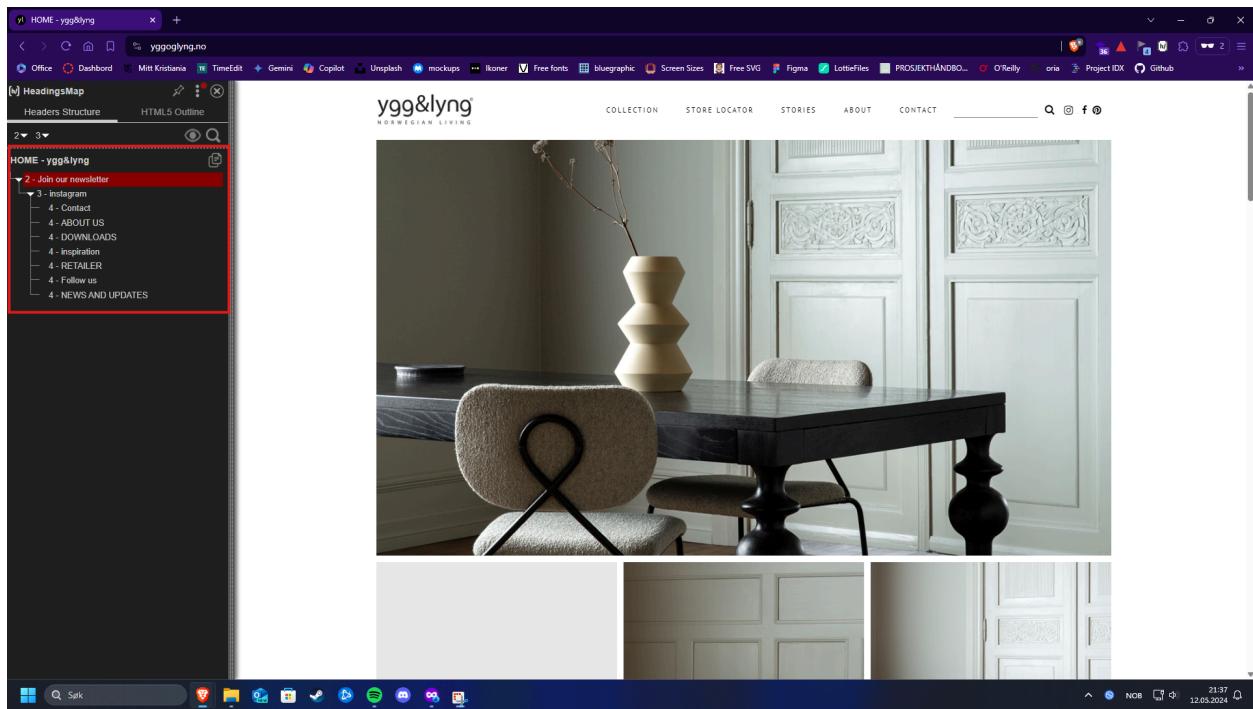
Hvorfor er dette et problem?

Overskriftsnivåer hjelper brukere av hjelpe teknologi til å forstå hvordan innholdet er strukturert. De brukes også for navigasjon på skjermen for skermlesere.

Når du bestemmer overskriftsnivåer, bør du sørge for at de følger en nøstet struktur. h1 brukes for hovedoverskriften, etterfulgt av h2 for underoverskrifter, og så videre til h6.

I tillegg, å korrigere overskriftstrukturen din kan også bidra til å forbedre SEO for nettstedet ditt.

Her er et bilde som viser overskriftene på hjemmesiden til ygg & lyng. Hjemmesiden starter ikke med en h1, selv om den burde.

Forslag:

På noen sider passer det ikke nødvendigvis å ha en synlig h1. Så for disse sidene er det mulig å inkludere en h1 tag som bare er tilgjengelig for skermlesere.

```
<h1 class="sr-only">Ygg & lyng homepage</h1>
```

```
.sr-only {  
    position: absolute;  
    width: 1px;  
    height: 1px;  
    padding: 0;  
    margin: -1px;  
    overflow: hidden;  
    clip: rect(0,0,0,0);  
    border: 0;  
}
```

Dette eksempelet legger til en h1 tag som er helt usynlig, men en skjermleser har mulighet til å lese den.

Det er også viktig å huske å inkludere h1 tagger som gir riktig kontekst til brukeren.

Elementer med lik funksjon burde ha samme visuelle uttrykk

Kort forklart:

Bildekoblinger på hjemmesiden har forskjellig utseende, noe som gjør det vanskeligere for brukerne å forstå at de alle er trykkbare.

Løsning: Design alle bildene med samme visuelle uttrykk.

Ressurser:

<https://lawsofux.com/law-of-similarity/>

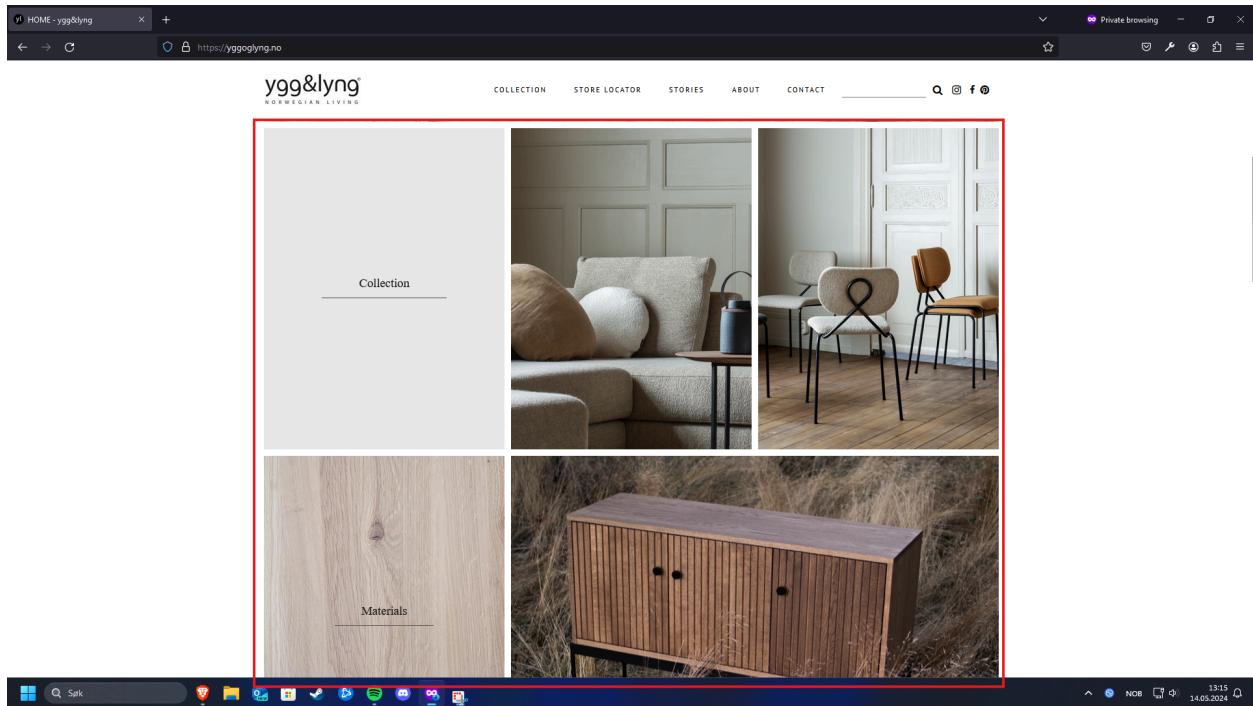
<https://codepen.io/Syver-Giswold/pen/qBGEoRO>

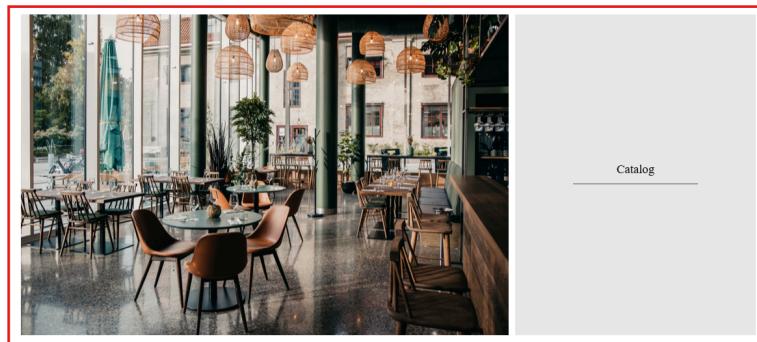
Problemet oppstår på hjemmesiden.

Law of Similarity sier at det menneskelige øyet har en tendens til å oppfatte lignende elementer i et design som et komplett bilde, form, eller gruppe, selv om disse elementene er adskilt.

Dette vil si at elementer med lik funksjon burde være visuelt like.

På hjemmesiden deres er det en seksjon med bilder som er koblinger. Alle bildene fungerer på en annen måte fra hverandre.

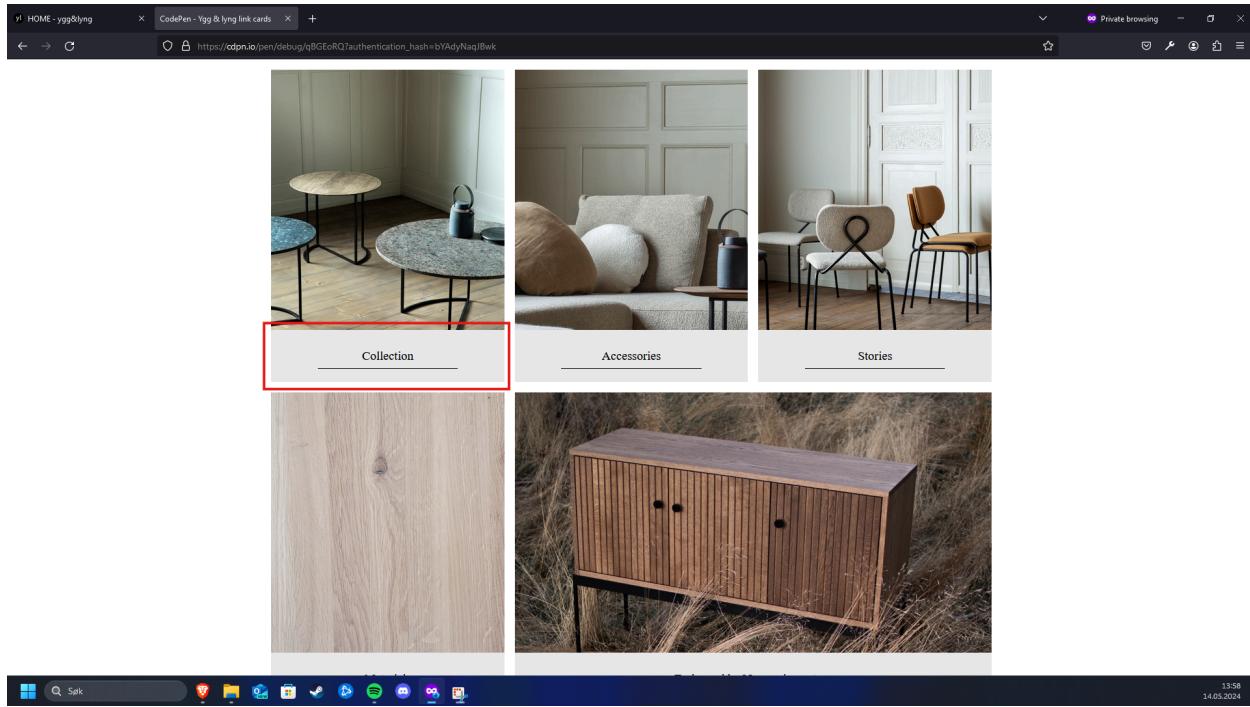

Forslag:

Kortene burde bli lagd på nytt med et felles utseende. Dette kan hjelpe brukere å bedre forstå at alle bildene er trykkbare. "Collection" og "Catalog" lenkene er kanskje de som blir minst forståelige i dette tilfellet siden de er de eneste kortet som ikke har et bilde som er synlig. Jeg har lagd et interaktivt eksempel som du kan se her

<https://codepen.io/Syver-Giswold/pen/qBGEoRQ>

En annen fordel med denne løsningen er at det ikke kan bli kontrast feil hvis bilder blir byttet ut. Bildet av treverk hadde tekst over seg som kan gjøre at teksten kunne få lav kontrast dersom bildet blir byttet.

Bruk av javascript som endrer hvordan du scroller på nettsiden

Kort forklart:

Bruken av "smooth scroll" javascript kan føre til forvirring og frustrasjon for brukerne.

Løsning: Fjern "smoothPageScroll.js" fra nettsiden.

Ressurser:

<https://lawsofux.com/jakobs-law/>

Problemet oppstår på hele nettsiden.

En av hovedgrunnene til at nettsider ikke burde bruke en smooth scroll script er at det kan forstyrre brukerens forventede oppførsel på nettstedet. Dette er direkte knyttet til **Jakob's Law**, som sier at “brukere bruker mesteparten av tiden sin på andre nettsider”. Dette betyr at

brukerne forventer at din side fungerer på samme måte som alle de andre sidene de allerede kjenner.

Når du implementerer smooth scrolling, endrer du den grunnleggende oppførselen til rullefunksjonen. Dette kan være forvirrende for brukerne, da det ikke er slik de er vant til at rulling fungerer på de fleste andre nettsteder de besøker. Det kan også føre til frustrasjon, spesielt for brukere som raskt vil navigere på siden. I stedet for å umiddelbart komme til ønsket del av siden, må de vente på at smooth scrolling skal fullføre sin animasjon. Derfor, ved å følge **Jakob's Law** og holde brukeropplevelsen konsistent med hva brukerne allerede er kjent med, kan vi unngå potensiell forvirring og frustrasjon forårsaket av funksjoner som smooth scrolling. Dette vil i sin tur bidra til å forbedre brukertilfredsheten og effektiviteten til nettstedet ditt.

Forslag:

Alt som trengs å bli gjort er bare å fjerne smoothPageScroll.js filen fra nettsiden.

Header dropdown er for treg

Kort forklart:

Animasjoner i headeren er for treg, noe som kan føre til dårlig brukervennlighet.

Løsning: Reduser animasjonstiden til maksimalt 300ms.

Ressurser:

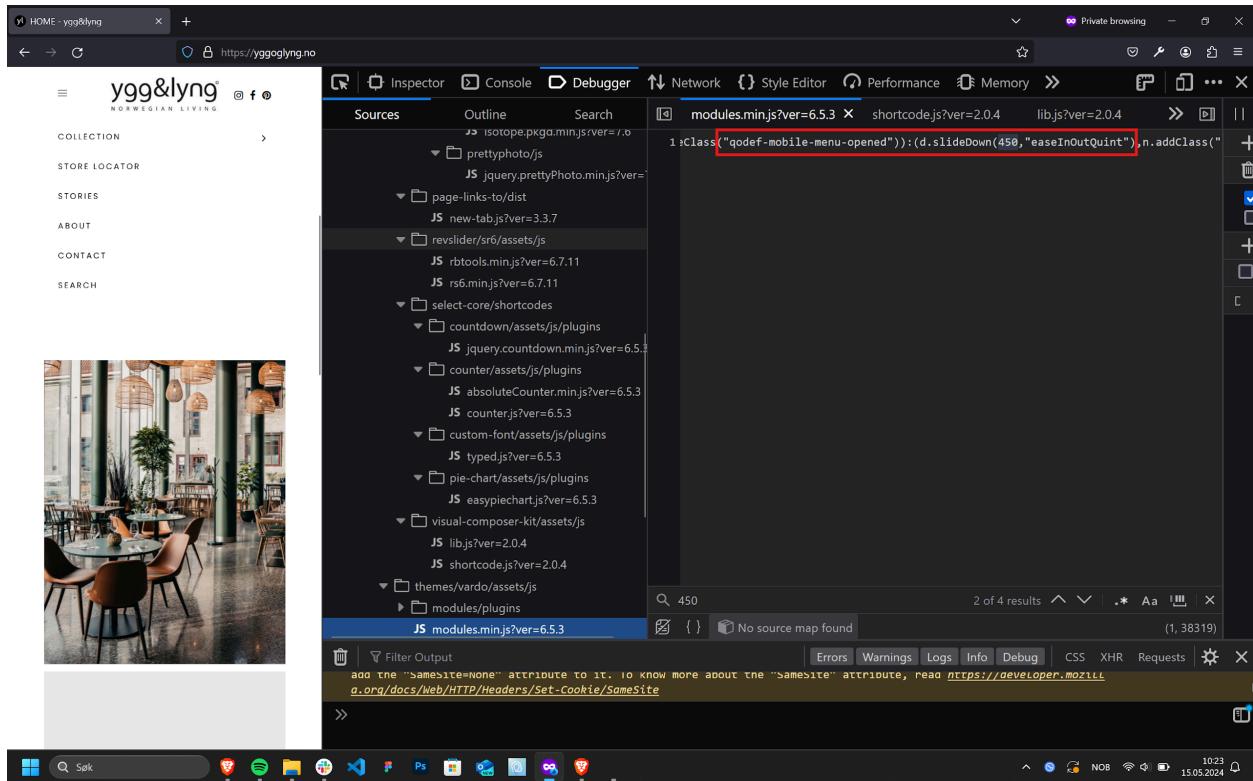
<https://lawsofux.com/doherty-threshold/>

Problemet oppstår i dropdown knappen i headeren på nettsiden.

Doherty Threshold sier at produktiviteten øker når en datamaskin og dens brukere samhandler i et tempo (<400 ms) som sikrer at ingen av dem må vente på den andre.

Doherty Threshold er et prinsipp innen brukeropplevelse som fokuserer på å eliminere ventetid mellom brukere og datasystemer.

I koden for telefon dropdown animasjonene er det definert at animasjonen skal ta 450ms. Det er også definert at hover effekten på “Collection” lenken skal ta 400ms.

Forslag:

Dropdown animasjonene burde i det minste bli endret til 400ms istedenfor 450ms.

Jeg vil helst anbefale at ingen enkle animasjoner som hover effekter eller dropdown animasjonene burde være lengre enn 300ms sånn at ingen brukere vil oppleve nettsiden som tregt.

Tekst blir kuttet på mindre skermstørrelse

Kort forklart:

Tekst blir kuttet på mindre skjermer.

Løsning: Fjern marginer på elementer med klassen .qodef-grid-row i en media query for mindre skjermer.

Ressurser:

<https://www.uutilsynet.no/wcag-standarden/1410-dynamisk-tilpasning-reflow-niva-aa/144>

Problemet oppstår på hele nettsiden.

Dette er egentlig **ikke en retningslinje dere trenger å følge** og er derfor ikke skrevet opp under WCAG feil siden.

I følge **WCAG 1.4.10 Dynamisk tilpasning (Reflow) (Nivå AA)** skal innhold kunne endre til 400% størrelse ved 1280 piksler bredde (tilsvarende til 320px), uten tap av informasjon eller funksjonalitet.

På nettsiden deres blir litt tekst avkuttet på skermstørrelser mellom 326px til 320px, men ikke 319px. Selv om dette teknisk sett er en feil på 1.4.10 kravet er sannsynligheten for at dette skaper problemer på skjermer veldig lav siden det er få skjermer som faktisk blir lagd i denne størrelsen. Bildet under viser hvordan noen tekst på nettsiden blir kuttet på mindre skjermer.

Bildet er tatt på nettsiden <https://yggoglyng.no/store-locator/>

Forslag:

For å løse dette problemet er det mulig å fjerne marginene på elementer med klassen .qodef-grid-row.

For å sikre at dette ikke skaper noen andre problemer burde dette bli gjort i en liten media query.

```
@media screen and (max-width: 340px) {  
    .qodef-grid-row {  
        margin: 0;  
    }  
}
```

css-en for qodef-grid-row burde bli inkludert i en annen media query som allerede er i bruk istedenfor å lage en ny får kun en css verdig.

Bruk av feil/uoptimaliserte bildeformater

Kort forklart:

Nettsiden bruker JPG-format for bilder, som ikke er optimalisert for nettsideytelse.

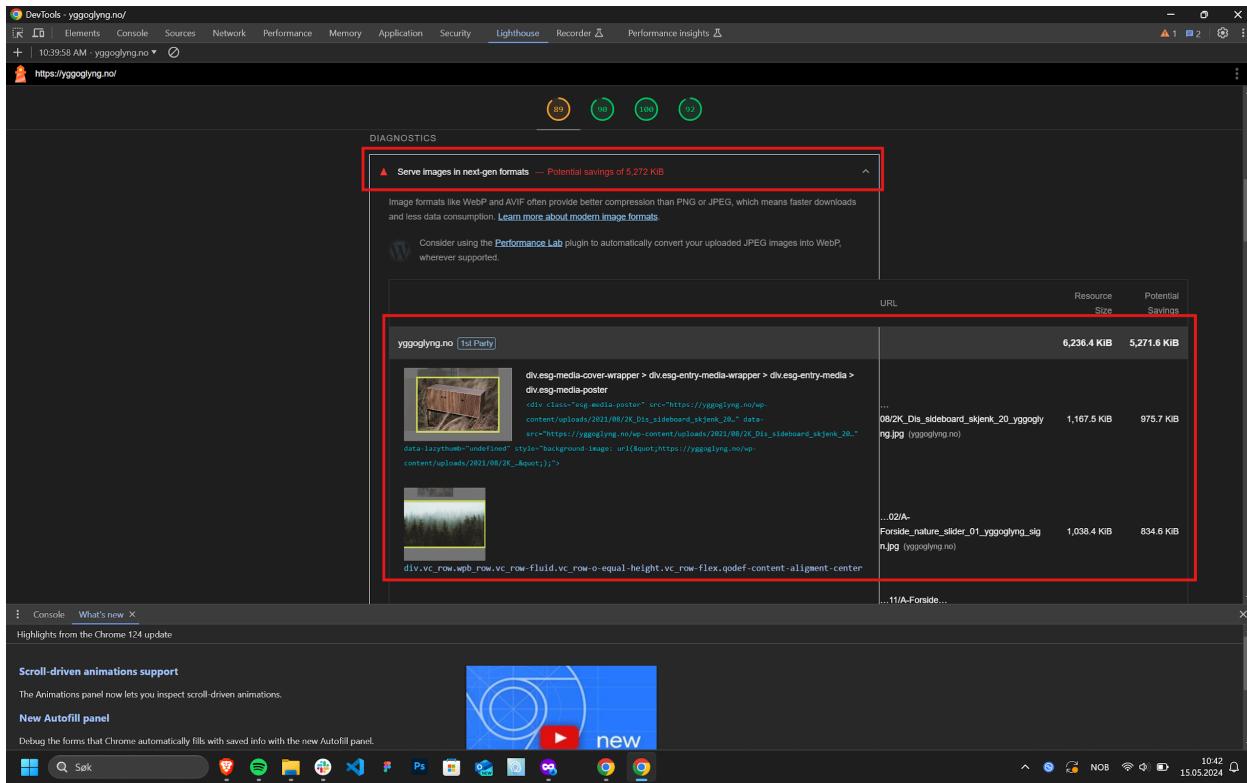
Løsning: Bruk WebP for alle bilder og SVG for logoen.

Ressurser:

<https://web.dev/learn/performance/image-performance>

Problemet oppstår på hele nettsiden.

På nettsiden deres er alle bilder jpg unntatt favicon-et (lille bildet i fanen) som er png. Jpg bildeformatet er ikke like optimalisert for nettsider som andre formater.

Svg og webP er to andre bildeformater som har en bedre algoritme for å komprimere bilder. Det vil si at bildene blir lagret på en mer effektiv måte i disse formatene. Det er en rekke fordeler man har ved å bruke disse formatene.

SVG (Scalable Vector Graphics):

- Skalerbarhet:** SVG-filer er vektorfiler, noe som betyr at de kan skalles opp eller ned uten å miste noe av oppløsningen.
- Lagres ikke som pixler:** SVG-filer blir lagret som baner istedenfor pixler. Dette fører til at SVG-filer får en ekstremt liten filstørrelse.

WebP:

- Plassbesparende:** WebP-komprimeringsformatet gjør at bilder tar mye mindre plass og laster inn kjappere. Bildekvaliteten er også nesten identisk til JPG- eller PNG-format når de blir komprimert riktig.

- **Raskere lasting:** WebP ble opprettet av Google for å redusere størrelsen på bildene og dermed redusere lastetiden for dem. Dette sparer båndbredden, og derfor raskere lasting av bildene til nettstederene som bruker dette bildeformatet.
- **Støtte for begge komprimeringsmetoder:** Mens JPG-filer er basert på en tapt komprimeringsmetode, PNG-filer taper ikke kvalitet under lagring, og WebP støtter begge mulighetene.

Det er viktig å huske at du bare burde lagre vektorgrafikk som svg-filer. Eksempler på elementer hvor du bør bruke svg-formatet er til logoer, grafiske elementer, illustrasjoner eller tekst. Det er heller ikke mulig å konvertere et bildeformat som ikke støtter vektorgrafikk til en skalerbar svg-fil.

Forslag:

Alle bilder på nettsiden burde bli lagret som webP og logoen burde lagres som svg.

Dette vil føre til at bildene på nettsiden laster inn forttere.

Det er også mulig å finne en plugin i wordpress som optimaliserer biler.

Bruk av veldig mange plugins

Kort forklart:

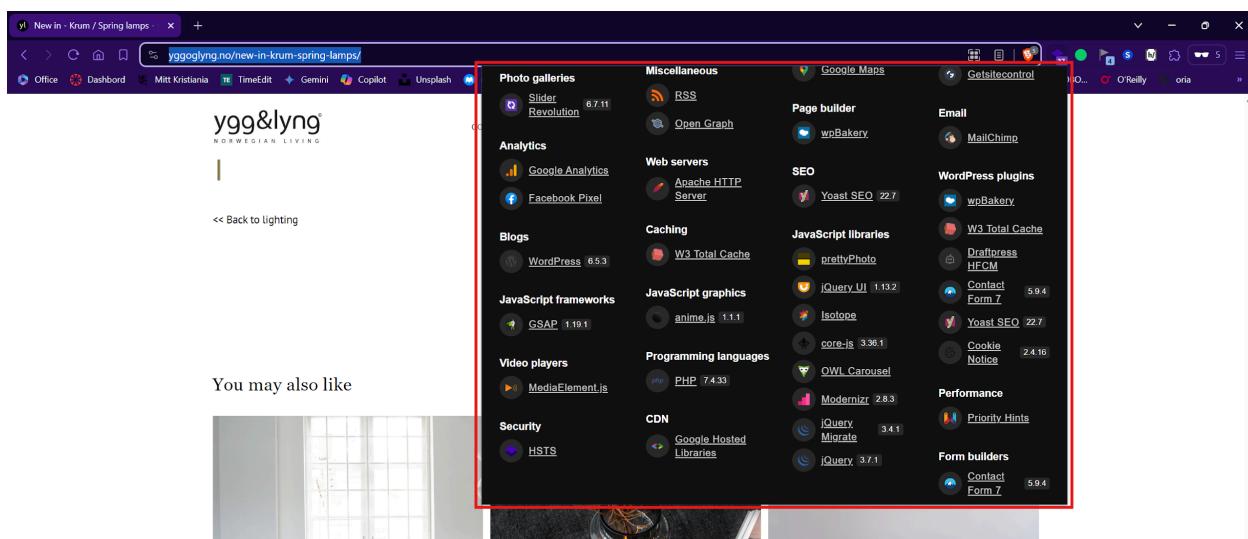
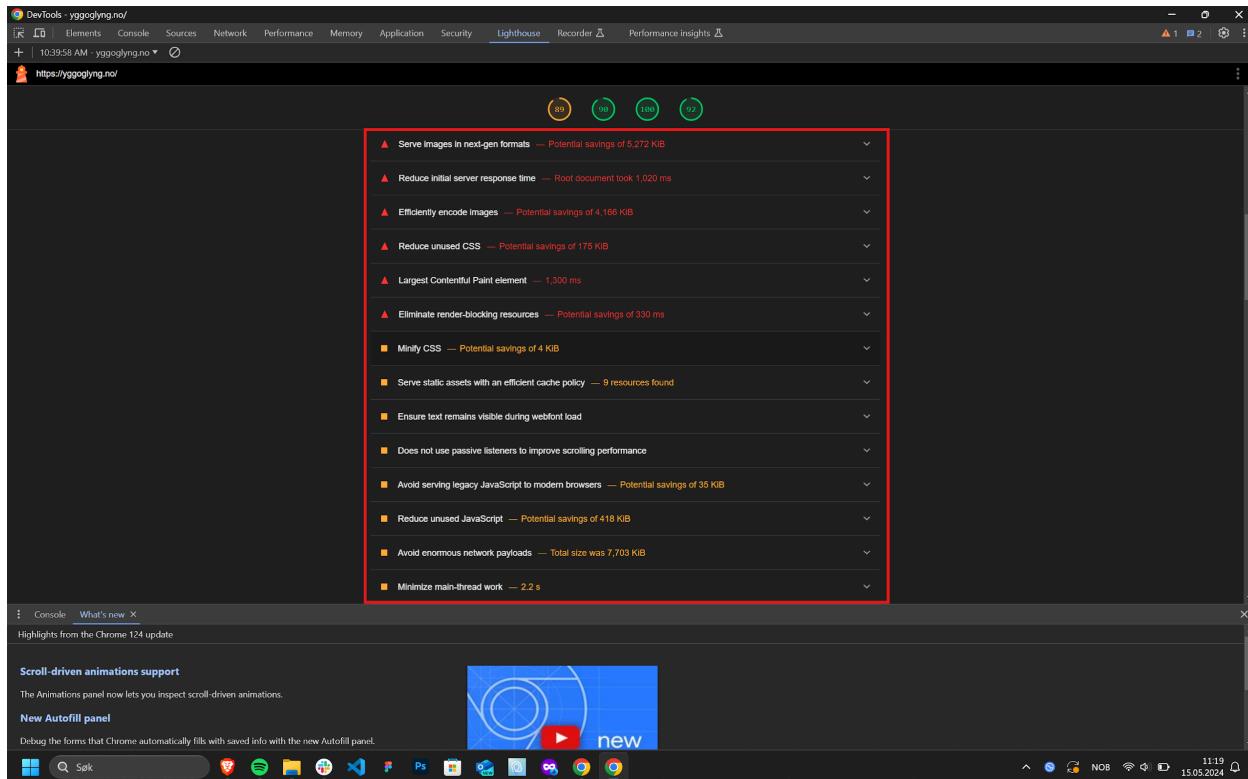
Bruk av mange plugins kan føre til dårlig ytelse på nettsiden.

Løsning: Fjern ubrukte plugins.

Ressurser:

<https://nitropack.io/blog/post/how-to-remove-inactive-wordpress-plugins-properly>

På nettsiden deres er det veldig mange plugins som blir brukt og det ser ut som at mange av dem inkluderer mye css og Javascript. Dette fører til at nettsiden laster inn tregere.

Forslag:

Gå gjennom å sjekke om alle pluginene faktisk er i bruk og fjern dem dersom de ikke brukes.

Oppsummering

Denne tilsynsrapporten avdekker en rekke tilgjengelighets- og brukeropplevelsesproblemer på nettsiden til ygg & lyng. Rapporten er delt inn i tre hoveddeler: Automatisk testing, Manuell testing og Andre anbefalinger.

Automatisk testing identifiserer HTML-kodefeil, som feil bruk av heading-tagger og manglende tekstalternativer for sosiale medier-lenker i headeren. Disse feilene bryter med WCAG-standarden, og skaper problemer for brukere av skermlesere.

Manuell testing avdekker brudd på GDPR og e-personvernloven, manglende synlig fokus ved tastaturnavigasjon, manglende "Skip to content"-knapp, feil språk angitt i koden, manglende tekst skalering og utilgjengelig hover meny i headeren. Disse problemene gjør nettsiden utilgjengelig for brukere med funksjonsnedsettelse, og påvirker brukeropplevelsen negativt for alle.

Andre anbefalinger fokuserer på forbedringspotensial utover WCAG-kravene. Dette inkluderer manglende ledetekst i søkerfeltet, plassering av sosiale medier-lenker i headeren, manglende h1-overskrifter, ulik utforming av trykkbare elementer, bruk av "smooth scroll"-Javascript, treg animasjonshastighet i headeren, tekst som kuttes på mindre skjermer og bruk av uoptimaliserte bildeformater. Disse problemene påvirker brukervennligheten og ytelsen til nettsiden.

Ved å implementere disse forslagene kan ygg & lyng forbedre tilgjengeligheten, brukeropplevelsen og ytelsen til nettsiden sin.

Problemer og hvorfor de er problematiske

Tilgjengelighetsproblemer:

- **Feil HTML-kode:** Feil bruk av HTML-elementer, som h6-tagger for datoer, gjør innholdet uforståelig for skermlesere og søkemotorer.
- **Manglende tekstalternativer:** Uten alternative tekstbeskrivelser for bilder og lenker blir disse elementene utilgjengelige for brukere av skermlesere.

- **Manglende synlig fokus:** Uten visuell indikasjon på fokus ved tastaturnavigasjon blir det vanskelig å navigere på nettsiden uten mus.
- **Utilgjengelig hover meny:** Manglende tastaturstøtte for hover menyer ekskluderer brukere som ikke kan bruke mus.
- **Feil språk angitt:** Feil språk i koden forvirrer skjermlesere og gjør innholdet uforståelig.
- **Manglende tekstskalering:** Uten mulighet for å skalere tekststørrelse blir nettsiden utilgjengelig for brukere med nedsatt syn.

Brukeropplevelsesproblemer:

- **Brudd på GDPR:** Bruk av cookies uten samtykke er ulovlig og bryter brukerens personvern.
- **Manglende "Skip to content"-knapp:** Tvinger tastatur brukere til å navigere gjennom hele headeren, noe som er tidkrevende og frustrerende.
- **Dårlig kontrast:** Lav kontrast mellom tekst og bakgrunn gjør det vanskelig å lese innholdet, spesielt for brukere med nedsatt syn.
- **Manglende ledetekst i søkerfeltet:** Gjør det uklart hva brukeren kan søke etter, og reduserer søker effektiviteten.
- **Ulik utforming av trykkbare elementer:** Skaper forvirring og gjør det vanskelig å forstå hvilke elementer som er interaktive.
- **Bruk av "smooth scroll":** Forstyrrer forventet rullefunksjon og kan føre til kvalme hos noen brukere.
- **Treg animasjonshastighet:** Gjør nettsiden føles treg og lite responsiv.
- **Tekst som kuttes på mindre skjermer:** Gjør innholdet utilgjengelig og skaper en dårlig brukeropplevelse på små enheter.
- **Uoptimaliserte bildeformater:** Øker lastetiden og reduserer ytelsen til nettsiden.

- **For mange plugins:** Dette kan føre til konflikter, redusert ytelse og sikkerhetsproblemer.

Ved å adressere disse problemene kan ygg & lyng skape en mer inkluderende, brukervennlig og effektiv nettside for alle.

Ressurser og vedlegg

Lenker til verktøy

Automatisk verktøy

- [HeadingsMap - chrome utvidelse](#)
- [Siteimprove Accessibility Checker - chrome utvidelse](#)
- [wappalyzer - chrome utvidelse](#)
- [Google Lighthouse](#)

Manuelle verktøy

- [Firefox inspiser elementer](#)
- [Windows skjermleser](#)
- [Android Talkback](#)

Lenker til ressurser

Generelle ressurser

- <https://developer.mozilla.org/en-US/>
- <https://www.uutilsynet.no/>
- <https://www.w3.org/TR/WCAG20/>
- <https://www.w3.org/TR/WCAG21/>
- <https://lawsofux.com/>
- <https://alfa.siteimprove.com/rules>

Spesifikke ressurser

- <https://nitropack.io/blog/post/how-to-remove-inactive-wordpress-plugins-properly>
- <https://web.dev/learn/performance/image-performance>
- <https://gdpr.eu/cookies/>

Pixel til rem verktøy

- <https://borderleft.com/toolbox/rem/>

Lenke til kodeeksempler

- <https://codepen.io/collection/gYyIRq>

Kontakt informasjon

Telefon: +47 971 04 751

E-post: syvergiswold@gmail.com